

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), proponowanych obszarów o znaczeniu wspólnotowym (pOZW), obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz specjalnych obszarów ochrony (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ

B

1.2. Kod obszaru

PL	H	0	4	0	0	2	6
----	---	---	---	---	---	---	---

1.3. Nazwa obszaru:

Lisi Kąt

1.4. Data opracowania

2	0	0	7	0	9
R	R	R	R	M	M

1.5. Data aktualizacji

2	0	1	2	1	0
R	R	R	R	M	M

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Katedra Kształtowania i Ochrony Środowiska, ul. Sucha 9 , 85-796 Bydgoszcz
--

1.7. Daty wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO

R	R	R	R	M	M

Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO

--

Data zaproponowania obszaru jako OZW:

2	0	0	9	1	0
R	R	R	R	M	M

Data zatwierdzenia obszaru jako OZW (*):

2	0	1	1	0	1
R	R	R	R	M	M

Data objęcia terenu formą ochrony SOO:

R	R	R	R	M	M

Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:

--

Wyjaśnienia (**):

.....

(*) Pole opcjonalne, data jest potwierdzana w momencie udokumentowania OZW przez DG ds. Środowiska (data przyjęcia odpowiedniego wykazu unijnego)

(**) Pole opcjonalne, wyjaśnienia można podać w odniesieniu do dat zaklasyfikowania lub objęcia formami ochrony terenów składających się z pierwotnie odrębnych OSO lub OZW.

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu obszaru (wartości dziesiętne stopni)

Długość geograficzna

E 17 31 24

Szerokość geograficzna

N 53 3 49

2.2. Powierzchnia (ha)

1 061,3

2.3. Obszar morski (%)

2.4. Długość obszaru (km)

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

P	L	6	1	5	

Nazwa regionu

Włocławski

2.6. Region biogeograficzny:

☐
☐
☐

Alpejski (...% (*))

Atlantycki (...%)

Czarnomorski (...%)

☐
x
☐

Borealny (...%)

Kontynentalny (...%)

Makaronezyjski (...%)

☐
☐
☐

Śródziemnomorski (...%)

Panoński (...%)

Stepowy (...%)

Dodatkowe informacje na temat regionów morskich (**)

☐
☐
☐

Morski atlantycki (...%)

Morski czarnomorski (...%)

Morski bałtycki (...%)

☐
☐

Morski śródziemnomorski (...%)

Morski makaronezyjski (...%)

(*) Jeżeli teren jest zlokalizowany w większej liczbie regionów niż jeden, należy podać (opcjonalnie) wartość procentową pokrycia w odniesieniu do danego regionu.

(**) Wskazanie regionów morskich wynika z przyczyn praktycznych/technicznych i dotyczy tych państw członkowskich, w których jeden lądowy obszar biogeograficzny graniczy z dwoma regionami morskimi.

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330		x							
3150			0,32		P	D			
6120*			0,32		G	D			
6410			68,08		M	B	C	C	C
6510			2,64		G	C	C	C	C
7210		x							
7230			11,33		G	C	C	C	C
91E0*			76,80		M	C	C	B	C
91F0			0,45		G	D			

PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
 NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
 Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
 Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
 Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M= „przeciętna” (na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunek					Populacja na obszarze					Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D			
						Min.	Max.				C R V P		A B C	
											Populacja	Stan zachowania	Izolacja	
P	1617	<i>Angelica palustris</i>			p	10000	50000	pędy	R	G	B	B	C	B
A	1188	<i>Bombina bombina</i>			p	1000	>1500	i	C	M	D			
M	1337	<i>Castor fiber</i>			p	6	8	i	R	G	D			

Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).
Kategoria (kategorie liczebności): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne — wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD) lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji — w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki flory i fauny (opcjonalnie)

Gatunek					Populacja na obszarze				Motywacja					
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gatunki wymienione w załączniku		Inne kategorie			
					Min.	Maks.			C R V P		IV	V	A	B
P		<i>Dactylorhiza incarnata</i>			50	500	i							x
P		<i>Dianthus superbus</i>			10	100	i			x				

Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
Kod: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. portal referencyjny).
Kategoria (kategorie liczebności): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
Kategorie motywacji: IV, V — gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A — dane z Krajowej Czerwonej Listy, B — gatunki endemiczne, C — konwencje międzynarodowe, D — inne powody.

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru:

Kod	Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N07	Torfowiska, mokradła, bagna, roślinność granicząca z wodami	1,10
N09	Suche murawy, stepy	0,03
N10	Łąki wilgotne, łąki świeże	6,66
N16	Lasy liściaste zrzucające liście na zimę	7,28
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego		15,07

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Pod względem administracyjnym obszar Natura 2000 Lisi Kał PLH040026 położony jest w gminie Kcynia i Nakło n/Notecią w województwie kujawsko-pomorskim. Obejmuje grunty prywatne i fragment należący do Nadleśnictwa Szubin.

Położenie obszaru wg regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego (2009): prowincja Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincja Pojezierza Południowobałtyckie (315), makroregion Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3), mezoregion Pojezierze Chodzieskie (315.53).

Położenie obszaru wg regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz 2008): Dział Brandenbursko-Wielkopolski, Kraina Notecko-Lubuska, Okręg Chodzieski i Podokręg Szubiński.

Obszar obejmuje boczną dolinę uchodzącą do doliny rzeki Noteć, deniwelacje wynoszą do 20 m. Miejscowości: Lisi Kał, Jeziornica, Studzienki i Wisławica położone są na utworach piaszczystych.

W obszarze dominują gleby torfowe podścielone warstwą kredy jeziornej. Jedyne na pagórach morenowych występują gleby rdzawe. Obszar Natura 2000 Lisi Kał PLH040026 odwadniany jest przez Kanał Dębogórski, który odprowadza wody z Obszaru do Noteci. Najsilniej zabagnione fragmenty położone są w Jeziornicy i Studzienkach.

Klimat obszaru na tle innych regionów wyróżnia się największą częstością dni bardzo chłodnych z dużym zachmurzeniem, bez opadów oraz dużym udziałem dni przymrozkowych. Średnia suma opadów należy do najniższych w Polsce i wynosi około 500 mm (Woś 1999).

Krajobraz obszaru jest otwarty z nielicznymi fragmentami lasów i zarośli łozowych, które dominują na silnie zabagnionych, pokrytych potorfiami terenach. W większości istnieją tu siedliska nieleśne – łąki (45%), grunty orne (ok. 10%) i szuwały (30%). Większość łąk użytkowana jest rolniczo jako łąki kośne. Miejscowości: Lisi Kał, Jeziornica, Studzienki i Wisławica położone są na piaszczystych wyniesieniach. Niezagospodarowane powierzchnie wokół nich porastają głównie lasy sosnowe. Na siedliskach łąkowych występuje rzadki gatunek z załącznika II dyrektywy siedliskowej: starodub łąkowy *Ostericum palustre*. Centralną część obszaru zajmują rozległe szuwały (zarówno szuwały wysokie z trzcina, pałąką wąskolistną i szerokolistną, jak i niskie z turzycami: *Carex paniculata*, *Carex acutiformis*, *Carex lasiocarpa*, *Carex gracilis*, *Carex riparia* i *Carex appropinquata*). Tam też występują niewielkie fragmenty mechowisk. W rejonie Kocewki ciągnie się pas lasów łąkowych o charakterze *Fraxino-Alnetum*.

W granicach obszaru, w części E-N, na działce 3120/3 znajduje się użytek ekologiczny – bagno o pow. 0,45 ha.

4.2. Jakość i znaczenie

2330 Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi

Murawy napiaskowe od strony wsi Studzienki nie występują na wydmie. Błędna diagnoza podłoża spowodowała błędną kwalifikację siedliska. Należy siedlisko usunąć z SDF, gdyż nigdy go nie było w obszarze.

3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*

Na badanym obszarze siedlisko reprezentuje eutroficzne jezioro (3150-1), położone w okolicy wsi Jeziornica. Jest to obiekt otoczony niedostępnymi szuwarami oraz olsami, do których przylegają łąki o charakterze zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych i mechowisk. Zbiornik podlega wyłącznie zagrożeniom naturalnym w postaci wypłycania i postępującej sukcesją roślinności wodnej i szuwarowej. Z uwagi na obiektywne trudności w pozyskaniu zadowalających danych, jak i niewielką względną powierzchnię siedliska nie poddano ocenie.

Reprezentatywność — D (nieznacząca)

6120* Ciepłolubne śródłądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Siedlisko występuje w otoczeniu grądzików w zachodniej części obszaru (m. Kocewka). Jest to niewielka polana przedzielająca użytkowane łąki trzęślicowe i zadrzewione wyniesienie grądzika. Typowe, występuje tu gatunki (tymotka Boehmera *Phleum phleoides* i kostrzewa szczeciniasta *Festuca trachyphylla*) tworzą mozaikę z układami *Arrhenatherion elatioris*. Zagrożenie stanowi obecność trzcinnika piaskowego *Calamagrostis epigeios*, obecnie zajmującego do 5% powierzchni. Jest to obiekt zniekształcony i potencjalnie zagrożony.

Reprezentatywność — D (nieznacząca)

Uboga reprezentacja gatunków charakterystycznych i zagrożenie ze strony gatunków ekspansywnych. - rozrost populacji trzcinnika piaskowego i zarośnięcie przez gatunki drzewiaste. Powierzchnia zajmowana przez siedlisko w granicach obszaru stanowi jego znikomą część.

6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Jest to bardzo cenne siedlisko przyrodnicze, na zbadanym obszarze miejscami dość dobrze wykształcone. Występuje w zachodniej i północnej części obszaru w okolicy miejscowości Kocewka i Jeziornica. Zajmuje tam stosunkowo niewielkie powierzchnie pooddzielane fragmentami łąk, na których zarzucono użytkowanie. Z cennych i typowych gatunków roślin rośnie m.in.: czarcikęs łąkowy *Succisa pratensis*, krwiściąg lekarski *Sanquisorba officinalis*, olszewnik kminkolistny *Selinum carvifolia*, przytulia północna *Galium boreale*, sierpek barwierski *Serratula tinctoria*, starodub łąkowy *Angelica palustris*, trzęślica modra *Molinia caerulea* i wierzba rokita *Salix repens* subsp. *rosmarinifolia*. Pod względem fitosocjologicznym kwalifikuje się jako *Galietum borealis*.

Łąki są koszone zwykle 2 razy w ciągu roku i nawożone, co nie sprzyja ich zachowaniu. Zachowaniu łąk trzęślicowych sprzyja ekstensywne użytkowanie, w tym nieczęste i późne koszenie oraz brak nawożenia. Na części powierzchni występowania siedliska zaniechano koszenia. Tam pojawiają się gatunki nitrofilne: pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* i trybula leśna *Anthriscus sylvestris*, czy sadziec konopiasty *Eupatorium cannabinum*. Dłuższy okres „porzucenia” prowadzi do zajęcia siedliska przez wierzby i olchę. Z drugiej strony niewłaściwa dla siedliska gospodarka łąkarska prowadzi do zaniku gatunków charakterystycznych. Siedlisko jest, zatem zagrożone z jednej strony nadmiernym użytkowaniem, a w miejscach najsilniej uwilgotnionych zaniechaniem użytkowania.

Reprezentatywność — B (dobra)

Część płatów dobrze wykształcona, inne znacznie przekształcone przez sposób gospodarowania, jedynie z podstawowymi gatunkami charakterystycznymi. Inne powierzchnie w części zarośnięte krzewami.

Powierzchnia względna C Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce. Stan zachowania — C (średni lub zdegradowany)

Stopień zachowania struktury — III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana)

charakteryzuje się niskim udziałem gatunków charakterystycznych, część płatów zarasta wysokimi bylinami i krzewami.

Stopień zachowania funkcji — III (średnie lub niekorzystne perspektywy)

Intensyfikacja lub rezygnacja z użytkowania i zarośnięcie przez gatunki drzewiaste

Możliwość odtworzenia — II (możliwe)

Zachowanie siedliska możliwe przez dostosowanie sposobu użytkowania do wymogów siedliska, utrzymanie użytkowania i przywrócenie działalności rolniczej w miejscach odlogowanych.

Ocena ogólna C

Płaty siedliska występujące w obszarze stanowią niewielki odsetek ogólnej powierzchni siedliska w Polsce. Mankamentem jest tu często zbyt mały udział gatunków charakterystycznych. Poważnym problemem, stanowi wynikające z zaprzestania użytkowania zarastanie krzewami lub przez ekspansywne gatunki zielne. Jest to jednak zjawisko częste również w innych rejonach.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Siedlisko przyrodnicze wymagające ekstensywnego użytkowania. Świeże łąki rajgrasowe (6510-1) są bardzo rzadkie na obszarze i zubożałe. Niewielkie płaty występują na południe od Jeziornicy. Dominuje w nich rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kostrzewa czerwona *Festuca rubra* i kostrzewa łąkowa *Festuca pratensis*. Inne typowe gatunki to m. in. kupkówka pospolita *Dactylis glomerata* i marchew zwyczajna *Daucus carota*. Główną przyczyną lokalnych niekorzystnych zmian jest nadmierne nawożenie i zbyt częste koszenie, co sprzyja zwiększeniu udziału w runi łąkowej gatunków traw nitrofilnych. Obecny stan siedliska, jest zatem niezadowolający.

Reprezentatywność — C (znacząca)

Dominuje w nich rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kostrzewa czerwona *Festuca rubra* i wiechlina łąkowa *Poa pratensis*. Inne typowe gatunki to m. in. kupkówka pospolita *Dactylis glomerata* i marchew zwyczajna *Daucus carota*.

Względna powierzchnia — C - powierzchnia zajmowana przez siedlisko w granicach obszaru stanowi jego znikomą część. Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania — C (średni lub zdegradowany)

Stopień zachowania struktury — III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana)

Ubogi udział gatunków charakterystycznych.

Stopień zachowania funkcji — III (średnie lub niekorzystne perspektywy)

Intensyfikacja lub rezygnacja z użytkowania i zarośnięcie przez gatunki drzewiaste, zamiana na grunty orne.

Możliwość odtworzenia — II (możliwe)

Zachowanie siedliska możliwe przez dostosowanie sposobu użytkowania do wymogów siedliska.

Ocena ogólna – C

W obszarze stwierdzono tylko jeden niewielki płat siedliska. W związku z tym na ocenę ogólną wpływa tu głównie niewielka względna powierzchnia. Duże znaczenie ma również reprezentatywność (C), jak i mały udział gatunków charakterystycznych. W skali kraju szereg powierzchni charakteryzuje się lepszym stanem zachowania.

7210* Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*)

Siedlisko występowało prawdopodobnie w centralnej części najsilniej zabagnionego fragmentu. W otoczeniu występują obecnie mechowiska charakterystyczne dla siedliska 7230. Prawie we wszystkich zachowanych dołach potorfowych o pH w granicach 7,5 stwierdza się ramienice z rodzaju *Chara*. Teren jest ogólnie silnie zabagniony, jednak otwarta woda pojawia się tylko okresowo. Średni stan wody utrzymuje się do około 0,5 m. Dotychczasowa penetracja prawdopodobnego obszaru występowania siedliska – rozległe szuwały między Studzienkami a Jeziornicą (0,48 ha) - nie dała pozytywnego rezultatu. Prawdopodobnie, zatem siedlisko to na obszarze nigdy nie występowało lub uległo zanikowi.

Mimo teoretycznie sprzyjających uwarunkowań siedliskowych (np. odpowiednie sąsiedztwo innych siedlisk przyrodniczych, wysokie pH) nie odnotowano płatów siedliska.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

Siedlisko stwierdzono na całym obszarze. Największe jednak płaty występują w Jeziornicy i centralnej części w Studzienkach. Wszystkie wykazują przekształcenia i ograniczoną liczbę gatunków charakterystycznych. Najliczniej występują płaty z mchami brunatnymi oraz turzycami: prosowatą *Carex panicea*, dzióbkowatą *Carex rostrata*, nitkowatą *C. lasiocarpa* i tunikową *C. appropinquata*. W innych licznie rośnie zachyłnik błotny *Thelypteris palustris*, trzcina pospolita *Phragmites australis* i trzcinnik prosty *Calamagrostis stricta*. Często spotykany jest stopłamek krwisty *Dactylorhiza incarnata*, rzadziej występuje dziewięciornik błotny *Parnassia palustris*. Woda występuje do ok. 5-10 cm powyżej powierzchni torfowiska. W wielu miejscach mechowiska zarastają krzewami i drzewami, takimi jak olsza czarna *Alnus glutinosa*, brzoza brodawkowata *Betula pendula* i wierzba szara *Salix cinerea*. Ich stopień zagrożenia jest zatem wysoki.

Reprezentatywność — C (znacząca)

Najliczniej występują płaty z mchami brunatnymi oraz turzycami: prosowatą *Carex panicea*, dzióbkowatą *Carex rostrata*, nitkowatą *C. lasiocarpa* i tunikową *C. appropinquata* oraz ze świbką błotną *Triglochin palustre*, kozłkiem dwupiennym *Valeriana dioica* i bobrkiem trójlistkowym *Menyanthes trifoliata*. Często spotykany jest stopłamek krwisty *Dactylorhiza incarnata*.

Względna powierzchnia - C - powierzchnia zajmowana przez siedlisko w granicach obszaru stanowi jego znikomą część. Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania - C (średni lub zdegradowany)

Stopień zachowania struktury — III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana)

Ubogi udział gatunków charakterystycznych, niekiedy niższy udział mchów brunatnych.

Stopień zachowania funkcji — III (średnie lub niekorzystne perspektywy)

Najbardziej podmokłe fragmenty użytków zielonych z reguły porzucane są w pierwszej kolejności, a właśnie na nich między innymi lokuje się siedlisko. Aktualnie zagrożenie stanowi rezygnacja z użytkowania i zarośnięcie przez gatunki drzewiaste lub próby reaktywowania systemu odwodnienia.

Możliwość odtworzenia — II (możliwe)

Zachowanie siedliska możliwe przez dostosowanie sposobu użytkowania do wymogów siedliska, utrzymanie właściwego poziomu wody, odsłonięcie fragmentów zakrzaczonych.

Ocena ogólna – C

Na obszarze występują trzy płaty siedliska. Ocenę ogólną kształtuje przede wszystkim niewielka względna powierzchnia, zły stan zachowania wynikający z zarastania drzewami. Przez mały udział gatunków charakterystycznych i mchów obawy budzi również stopień zachowania struktury, oceniany w większości analizowanych płatów w Polsce jako właściwy.

91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*)

Stwierdzono występowanie podtypu siedliska 91E0-3* niżowy łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*. Rozwijają się w sąsiedztwie cieków wodnych, na zarastających łąkach. Znotowano 39 płatów tego siedliska.

Reprezentatywność — C (dobra)

W przypadku podtypu 91E0-3* niżowy łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* w części płatów występuje stosunkowo młody i równowiekowy drzewostan olszowy. Zaliczono tu również lasy z drzewostanem brzozowym (*B. pubescens*, *B. pendula*) z łągowym runem. Niektóre płaty pochodzą z nasadzeń. Ocenę obniża brak martwego drewna oraz udział gatunków obcych ekologicznie w runie gatunki łąkowe i okrajkowe, w drzewostanie brzoza brodawkowata) i geograficznie (czeremcha amerykańska)

Względna powierzchnia — C

Powierzchnia zajmowana przez siedlisko w granicach obszaru stanowi jego znikomą część w Polsce.

Stan zachowania — B (dobry)

Stopień zachowania struktury — III (średnio zachowana)

W niektórych płatach występuje młody, równowiekowy drzewostan, czasem pochodzący z nasadzenia.

Brak martwego drewna. Brak starego, zróżnicowanego wiekowo drzewostanu.

Stopień zachowania funkcji — II (dobre perspektywy)

W aktualnych warunkach zachowanie siedliska możliwe w wyniku naturalnych procesów zachodzących w zbiorowiskach leśnych.

Ocena ogólna C (znacząca)

W obszarze występują liczne płaty łąg jesionowo-olszowych. Na ocenę ogólną wpływa głównie reprezentatywność i względna powierzchnia, w mniejszym stopniu stan zachowania (dobry).

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Procent pokrycia — <0,5%

Procent pokrycia jest znikomy.

Reprezentatywność — D

Płaty siedliska mało typowe. Z gatunków charakterystycznych występuje w runie *Ficaria verna* (w 4 małych płatach) oraz niekiedy w drzewostanie *Crataegus monogyna* i *Quercus robur*. Powierzchnia siedliska nikła.

1617 Starodub łąkowy *Angelica palustris*

Populacja *Angelica palustris* liczna, występuje w całym obszarze. Najliczniej w najwilgotniejszych płatach łąk trzęślicowych. Udział pędów generatywnych wśród osobników dojrzałych wynosi ok. 50%. Owocowanie jest regularne, wysokie, ale uzależnione od terminów koszenia łąk. Miejscami obserwuje się liczne osobniki juwenilne. Obserwuje się zabiegi agrotechniczne zaorywania, podsiewania, silnego wałowania i nawożenia obornikiem, szczególnie na powierzchniach od strony Kocewki i Sipiór. Łąki na których występuje są koszone zwykle 2 razy w ciągu roku i nawożone. Znotowano też liczne ślady pozyskiwania sadzonek tego gatunku. Perspektywy utrzymania gatunku są dobre w ciągu 10 lat, chociaż zależne od w znacznym stopniu od polityki rolnej.

Ocena populacji - B

Populacja do 10% w stosunku do populacji krajowej, szacowanej z przeliczenia zagęszczenia na jednostkę powierzchni.

Stan zachowania – B (dobry);

Stopień zachowania cech siedliska gatunku - II (elementy dobrze zachowane)

Izolacja – C

Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna – B

Na obszarze występują przede wszystkim grunty prywatne z relatywnie dużymi płatami reprezentującymi *Molinion* oraz fragmenty wilgotnych łąk turzycowych lub mechowisk. Powierzchnie te są w większości użytkowane, co wpływa na utrzymanie zadowalających warunków siedliskowych, jednakże jeden z najważniejszych wskaźników stanu siedliska, jakim jest uwilgotnienie nie zawsze jest optymalne. Z uwagi na stosunkowo duży udział miejscowej populacji gatunku w zasobach krajowych oraz porównywalną ocenę stanu jej zachowania obszar ten ma duże znaczenie dla ochrony siedliska staroduba łąkowego w Polsce.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina* Kumak nizinny nie jest wykazany w SDF z 2007 roku. Kumaki w 2012 roku zostały zaobserwowane w kilku zarastających torfiankach w północno-zachodniej części obszaru (jedna z nich znajduje się poza terenem chronionym, przekształcona częściowo w staw rybny). Jednak głównym obszarem występowania kumaka jest północno-wschodnia połączka podmokłych łąk. Gatunek zajmuje tam większość rowów melioracyjnych (spowolniony nurt dzięki budowli bobrów), zarastających torfianek oraz

podtopienia terenu spowodowane częściowo przez bobry. Liczba osobników prawdopodobnie niedoszacowana z powodu niekorzystnych warunków pogodowych podczas wizyt w terenie. W związku ze stwierdzeniem dużej populacji, ale nie przekraczającej 0,5% populacji krajowej oraz brakiem izolacji obszaru nadano mu ocenę „D”.

1337 Bóbr *Castor fiber* – podstawowym siedliskiem bobra w Lisim Kącie są tereny położone wzdłuż głównego rowu melioracyjnego przepływającego na południe od wsi Sipiory. Budowane przez bobry tamy są rozbierane przez właścicieli łąk położonych wzdłuż rowu i na bieżąco odbudowywane. W ostatnim czasie zaobserwowano próbę zasiedlenia przez bobry tereny w ciągu tego samego rowu w północno-wschodniej części obszaru, pomiędzy miejscowościami Studzienki i Jeziornica. W związku z występowaniem niewielkiej populacji (jedna rodzina „silna” oraz prawdopodobnie młode osobniki poszukujące siedliska po opuszczeniu populacji rodzicielskiej) oraz z konfliktowym umiejscowieniem budowli na głównym rowie melioracyjnym odprowadzającym wodę z dużego kompleksu łąk podtrzymano ocenę z SDF z 2007 roku – „D”.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne/zewnętrzne (i o b)
M	K02.01		i
M	J02.01.02		i

Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne/zewnętrzne (i o b)

Dalsze istniejące oddziaływania mające średni/mali wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne/zewnętrzne (i o b)
M	K04.05		i
M	A08		i
M	K01.03		i
M	A02.01		i
L	A04.02.01		i
L	F04.01		i

Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne/zewnętrzne (i o b)

Poziom: H = wysoki; M = średni; L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu; P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie; T = toksyczne chemikalia nieorganiczne;

O = toksyczne chemikalia organiczne; X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne; o = zewnętrzne; b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	
	Kraj związkowy/województwo	
	Lokalna/gminna	
	Inna publiczna	
Własność łączna lub współwłasność		
Prywatna		
Nieznana		
Suma		100%

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Kondracki J., 2009. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
2. Kosowicz M. 2012 mscr. Lisi Kąt PLH040026. Formularze ocen – gatunki zwierząt.
3. Krasicka-Korczyńska E., Korczyński M., Stosik T., Paszek I., 2012 mscr. Lisi Kąt PLH040026. Formularze ocen – siedliska przyrodnicze i gatunki roślin.
4. Matuszkiewicz J.M., 2008. Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski). IGiPZ PAN, Warszawa, strona internetowa: www.igipz.pan.pl/geoekoklimat/roslinnosc/regiony_mapa/home_pl.htm.
5. Woś A., 1999. Klimat Polski. PWN, Warszawa.

Linki:

.....

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5.2. Połączenie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie regionalnym lub krajowym

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

na poziomie międzynarodowym

Rodzaj		Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
Konwencja ramsarska	1			
	2			
	3			
	4			
Rezerwat biogenetyczny	1			
	2			
	3			
Eurodiploma	—			
Rezerwat biosfery	—			
Konwencja barcelońska	—			
Konwencja bukaresztańska	—			
Teren zaliczany do dziedzictwa światowego	—			
HELCOM	—			
OSPAR	—			
Morski obszar chroniony	—			
Inne	—			

5.3. Formy ochrony

--

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy ul. Dworcowa 81, 85-009 Bydgoszcz sekretariat@rdos-bydgoszcz.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

Tak

Nie, ale jest w przygotowaniu

Nie

6.3. Środki ochrony (opcjonalnie)

7. MAPA OBSZARU

Nr ID INSPIRE:

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)